

ASIA Piipsannevan turvetuotantoalueen ympäristöluvan nro 28/2022 lupamääräyksen 5 mukainen selvitys, Haapavesi

HAKIJA Neova Oy
PL 22
40101 Jyväskylä

Asiakirjasta on poistettu henkilötietoja.

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
ASIAN VIREILLE TULON PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
TOIMINNAN SIJAINTI	3
HAKEMUKSEN SISÄLTÖ	4
Toimintaa koskevat lupapäätökset	4
Kunnostuskustannusten jakaminen	5
Lupamääräyksen 5 mukaiset selvitykset	6
Maastotarkastus	6
Polviojan liettymäkartoitus	7
Vaikutusosuuden arviointi pinta-alojen ja kiintoainekuormituksen perusteella	7
Kunnostustoimet turvetuotannon aikana ja jälkihoitovaiheessa	9
Esitys kunnostuskustannuksiin osallistumisesta	10
HAKEMUKSEN KÄSITTELY	11
Hakemuksen täydennykset	11
Hakemuksesta tiedottaminen	11
Lausunnot	12
Muistutukset	12
Hakijan vastine	15
MERKINTÄ	19
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	19
RATKAISUN PERUSTELUT	19
VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN	26
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	27
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	27
KÄSITTELYMAKSU	27
Ratkaisu	27
Perustelut	27
Oikeusohje	28
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN	28
MUUTOKSENHAKU	29

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Neova Oy on 29.12.2022 aluehallintovirastoon toimittamassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa esittänyt päätöksen nro 28/2022 määräyksen 5 mukaisen selvityksen ja siihen liittyen esityksen kunnostuskustannuksiin osallistumisesta. Aluehallintoviraston edellä mainittu päätös koski Piipsannevan turvetuotantoalueen jälkihoitosuunnitelman vahvistamista ja ympäristöluvan rauettamista.

ASIAN VIREILLE TULON PERUSTE

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 1.3.2022 antamallaan päätöksellä nro 28/2022 määrännyt Piipsannevan turvetuotantoon myönnetyn ympäristöluvan nro 54/2015/1 raukeamaan kokonaisuudessaan, kun Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus) on todennut jälkihoitomääräyksissä edellytetyt toimenpiteet tehdyiksi. Lupamääräyksessä 5 on velvoite osallistua Piipsanojan yläosan, Kotaojan, Polviojan ja Pitkänperänojan liettymien ja ojien kasvillisuuden poistosta aiheutuviin kustannuksiin turvetuotannon vaikutusosuksiensa suhteessa. Mikäli kunnostuskustannuksien jaosta ei päästä yksimielisyyteen, oli luvan saajan vuoden 2022 loppuun mennessä tehtävä selvitys turvetuotantoalueen toiminnan aiheuttamista kiintoaineliettymistä edellä mainituissa ojissa ja selvitykseen perustuva esitys kunnostuskustannuksiin osallistumisesta kyseisten liettymien ja ojien kasvillisuuden poistamiseksi edellä mainituista ojista turvetuotannon vaikutusosuksiensa suhteessa. Selvitys ja esitys tuli toimittaa aluehallintovirastolle vuoden 2022 loppuun mennessä.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa mainitun lain 54 §:n mukaisen selvityksen perusteella.

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 1 §:n 2 momentin 7 c) kohdan mukaan aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

TOIMINNAN SIJAINTI

Piipsannevan turvetuotantoalue sijaitsee Haapaveden kaupungissa noin 9 km Haapaveden keskustasta itään.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat lupapäätökset

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on 31.12.2003 antamallaan päätöksellä nro 64/03/2 myöntänyt Vapo Oy:lle ympäristöluvan Piipsannevan turvetuotantoon noin 1 875 ha:n tuotantoalalle sekä vesien johtamiseen Kotaojan ja Piipsanojan kautta Pyhäjokeen, sekä Ristisenojan kautta Lamujokeen ja siitä edelleen Siikajokeen. Hallinto-oikeus muutti 25.4.2005 antamallaan päätöksellä osittain ympäristölupapäätöksen määräyksiä 1 ja 9.

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto määräsi 27.1.2005 antamallaan päätöksellä nro 9/05/2 Vapo Oy:n tehostamaan turvetuotantoalueen ulkopuolisten vesien johtamista pois.

Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto myönsi 26.9.2005 antamallaan päätöksellä nro 53/05/2 luvan tuottaa turvetta jäätyneen maan aikana vuoden 2008 loppuun saakka.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 13.5.2015 antamallaan päätöksellä nro 54/2015/1 tarkistanut ympäristöluvan nro 64/03/2 lupamääräykset, myöntänyt luvan vesienjohtamisjärjestelyjen muutokseen, määrännyt kalatalousmaksun ja myöntänyt luvan lopettaa kemikalointiaseman 2 käytön muutoksenhausta huolimatta. Tarkistetun ympäristöluvan mukainen tuotantopinta-ala oli 324,6 ha. Ympäristöluvan mukaan luvan haltija sai käsitellä ja varastoida tuotantoalueella puupolttoaineita enintään 40 000 m³/v.

Päätöksen nro 54/2015/1 kunnossapitomääräys on kuulunut seuraavasti (määräys 12):

Luvan saajan on pidettävä vesien laskuojat, eristysojat, Piipsanojaan laskevien kuivatusojien suut sekä Piipsanoja tuotannon harjoittamisajan kunnossa niin, ettei vesien johtamisesta aiheudu ojen liettymistä tai vetymishaittaa. Luvan saaja on velvollinen tarkistamaan kunnostustarpeen vähintään kolmen vuoden välein ja tarvittaessa suurentamaan, kunnostamaan ja pitämään kunnossa uomat maanomistajan kanssa sovittavalla tavalla. Mikäli asiasta ei päästä yksimielisyyteen, luvan saajan on saatettava asia Haapaveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaistavaksi tai haettava ojitustoimitusta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto antoi 1.3.2022 päätöksen nro 28/2022, jolla vahvistettiin Piipsannevan turvetuotantoalueen jälkihoitosuunnitelma ja ympäristöluvan nro 54/2015/1 rauettaminen.

Päätöksen nro 28/2022 määräys 5 kuuluu seuraavasti:

”Luvan saaja on velvollinen 30.6.2022 mennessä tarkistamaan vesien laskuojat, eristysojat, Piipsanojaan laskevien kuivatusojien suut sekä Piipsanojan yläosan kunnostustarpeen niiltä tuotantoalueen osilta, joilla

turvetuotantoa on harjoitettu. Luvan saajan on osallistuttava Piipsanojan yläosan, Kotaojan, Polviojan ja Pitkänperänojan liettymien ja ojien kasvillisuuden poistosta aiheutuviin kustannuksiin turvetuotannon vaikutusosuuksiensa suhteessa.

Mikäli kunnostuskustannuksien jaosta ei päästä yksimielisyyteen, on luvan saajan vuoden 2022 loppuun mennessä tehtävä selvitys turvetuotantoalueen toiminnan aiheuttamista kiintoaineliettymistä edellä mainituissa ojissa ja selvitykseen perustuva esitys kunnostuskustannuksiin osallistumisesta kyseisten liettymien ja ojien kasvillisuuden poistamiseksi kyseisistä ojista turvetuotannon vaikutusosuuksiensa suhteessa. Selvitys ja esitys on toimitettava aluehallintovirastolle vuoden 2022 loppuun mennessä.

Lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräyksiä tai täydentää lupaa tässä lupamääräyksessä edellä tarkoitetun selvityksen ja esityksen perusteella.”

Neova Oy on 1.4.2022 toimittanut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle selvityksen Piipsannevan turvetuotantoalueen jälkihoidon tilanteesta ja esityksen jälkihoitovelvoitteiden mukaan lukien lupamääräyksen 5 toteuttamisesta. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut selvityksestä lausunnon 6.4.2022.

Kunnostuskustannusten jakaminen

Piipsanojan yläosan ojitussyhteisön ja Neova Oy:n kesken on 13.12.2022 ollut neuvottelu, jonka tarkoituksena oli sopia lupamääräyksen 5 mukaisen lietteen poiston kustannuksen jaosta, jotta lupamääräyksen mukaista aluehallintovirastoon toimitettavaa selvitystä ei tarvittaisi.

Ojitussyhteisö on neuvottelussa tuonut esiin, että Piipsanojan yläosan peruskuivatushanke on suunnitteluvaiheessa ja Neova Oy:n osuus lietteen poiston kustannuksista olisi 198 400 €. Summat on laskettu arvonlisäverollisilla kustannuksilla, ojitusyhtiö ei ole verovelvollinen. Laskelma jaettiin kaikille neuvotteluun osallistuneille. Ojitussyhteisön konsultin laskelmassa lietteen poistotarvetta on 1 m³/jm.

Neova Oy:n edustajat totesivat, että heille kuuluu lupavelvoitteen mukaisesti vain turvetuotannon aiheuttama lietteen poisto, ei kunnostus (kuivatuksen parantaminen). Konsultin tekemästä laskelmasta ei myöskään ilmene, miten turvetuotannon aiheuttama liettymäosuus on määritetty. Kustannukset eivät vastaa Neova Oy:n selvitysten tuloksia.

Neova Oy esitti neuvottelussa lupamääräyksen mukaisen alkukesästä 2022 tehdyn maastokatselmuksen tulokset. Maastokatselmuksen perusteella liettymistä on Neova Oy:n mukaan vain Polviojassa. Neova Oy:n tilaamat tarkemmat mittaukset on toteutettu loppukesällä.

Neova Oy esitti ojitussyhteisölle kokonaiskorvausta liettymän ja kasvillisuuden poistosta 7 000 € (alv 0 %). Esityksen perusteena oli maastokatselmuksen ja liettymäselvityksen tulokset sekä vuosien 2012–2020 turvetuotannon nettokiintoainekuormitus.

Neova Oy:n mukaan vuosien 2012–2020 aikana kertynyt turvetuotannon nettokiintoainekuormitus on yhteensä koko ajalta 107 000 kg. Kuiva-ainekuutioksi muutettuna määrä vastaa noin 718 m³ ja edelleen märkälietteeksi muutettuna (vesipitoisuus 85 %) yhteensä 4 787 m³. Neova Oy:n mukaan on huomattava, että mitattu koko kiintoainekuorma ei ole jäänyt alueen ojastoihin kuin osaksi, osa kuormituksesta on edennyt vesistössä eteenpäin. Alueelle jäänyttä liettymäosuutta oli Neova Oy:n mukaan vaikea määrittää, joten selkeyden vuoksi käytettiin mitattua kiintoainekuormitusta. Neova Oy on esittänyt lisäksi Piipsannevan alueella turvetuotannon aikana tehtyjä toimenpiteitä mm. ojien perkausten osalta. Perkauksia on tehty pääosin turvetuotannon päättymisen jälkeen alueiden myynnin yhteydessä. Korvausesityksessä ei ole huomioitu aiempia kunnostustoimenpiteitä korvaussummaa alentavana seikkana.

Kunnostuskustannusten jaosta ei neuvottelussa päästy yksimielisyyteen.

Lupamääräyksen 5 mukaiset selvitykset

Koska edellä kuvatun mukaisesti kunnostuskustannusten jaosta ei ole päästy yhteisymmärrykseen, esittää Neova Oy päätöksen nro 28/2022 määräyksen 5 mukaisen selvityksen ja esityksen kunnostuskustannuksiin osallistumisesta.

Maastotarkastus

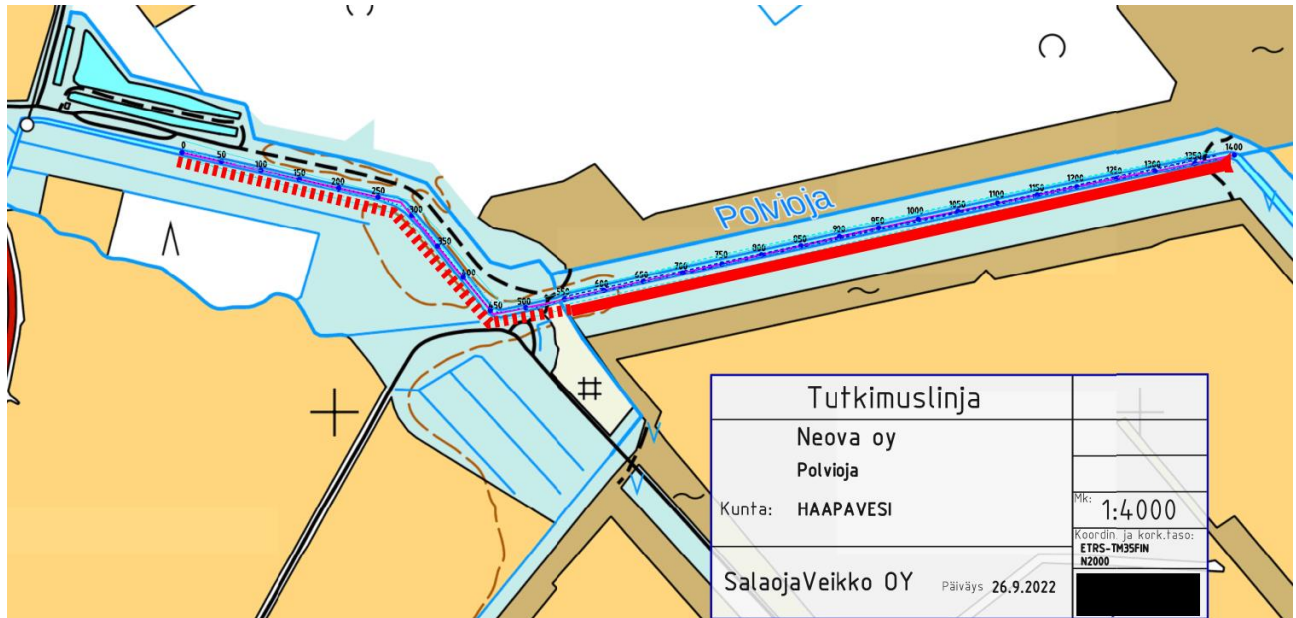
Neova Oy on 10.6.2022 tehnyt lupamääräyksen 5 mukaisen maastotarkastuksen ja selvityksen ojien kunnostustarpeesta niiltä osin kuin turvetuotantoa on harjoitettu. Maastotarkastuksen tarkoituksena oli kartoittaa mahdolliset turvetuotannosta aiheutuneet liettymät ja tukkeumat. Tarkastus kattoi kaikki vesienkäsittelyrakenteet ja ojat, joiden valuma-alueella turvetuotantoa on harjoitettu.

Maastotarkastuksella liettymistä havaittiin Neova Oy:n mukaan vain Polviojan yläosalla entisen kemikalointiaseman KEM 1 alapuolella. Tarkempi liettymäkartoitus on kohdistettu Polviojaan entisten kemikalointiasemien väliselle noin yhden kilometrin mittaiselle osuudelle, jonka kautta valtaosa turvetuotantoalueen vesiä on johdettu.

Polviojan liettymäkartoitus

Neova Oy:n mukaan liettymäkartoitus onnistui vain osittain alueen haltijan tuona ajankohtana Polviojan alaosaan tekemien perkausten vuoksi. Ensimmäinen tutkimuspäivä oli 16.7.2022. Tuolloin uoman alaosa oli jo paaluvälillä 0–550 raivattu. Loppuosa uomasta oli erittäin pusikoitunut. Toinen mittauspäivä oli 6.9.2022 jolloin uoman alaosa paaluvälillä 0–550 oli jo kaivettu. Loppuosalla oli pusikot raivattu ja puiden ja risujen ajo oli käynnissä. Liettymäarviota ei alaosalta enää voinut tehdä. Paaluvälillä 550–1370 liettymää oli noin 0,2–0,3 metriä uoman pohjassa. Uoman pohjalla oli myös kasvillisuutta. Pohjamaalaji uoman pohjasta tutkittaessa oli liejua, joten liettymän paksuuden arviointi oli haasteellista. Mittaukset on tehty Trimble R8i GNSS mittalaitteella. Maanpinnan korkeuksissa on käytetty Maanmittauslaitoksen avointa laserdataa apuna.

Seuraavassa kuvassa on hakijan Polviojan liettymäkartoituksesta laatimaan karttakuvaan lisäksi merkitty punaisella katkoviivalla paaluväli 0–550 ja yhtenäisellä punaisella viivalla paaluväli 550–1370.

Vaikutusosuuden arviointi pinta-alojen ja kiintoainekuormituksen perusteella

Turvetuotannon vaikutusosuutta Polviojan liettymästä ei hakijan mukaan edellä mainitun selvityksen perusteella ole mahdollista erottaa. Turvetuotannon vaikutusosuutta liettymään voidaan arvioida raportoitujen maankäytön pinta-alojen ja Piipsannevan päästötarkkailuraporteissa ilmoitettujen laskettujen kiintoainekuormitustietojen perusteella. Vuonna 2015, ympäristöluvan nro 54/2015/1 tullessa voimaan, valtaosa Piipsannevan Piipsanojan puoleisen valuma-alueen maankäytöstä on ollut muuta kuin turvetuotantoa.

Taulukossa on esitetty Piipsannevan turvetuotantoalueen pinta-alojen kehitys vuosina 2015–2021 Piipsanojan 54.034 valuma-alueella. Tiedot on koostettu Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen turvetuotannon päästötarkkailuraporteista vuosilta 2015–2021.

Vuosi	Tuotannossa ha	Tuotantokunnossa ha	Poistunut tuotannosta ha	Seuraava maankäyttö ha
2015	176		159	1 387
2016	1,5	173	123	1 564
2017	1,5	173	26	1 659
2018	151	24		1 689
2019	132		9	1 712
2020	-		25	1 759
2021	-			1 889

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueen vuosien 2015–2020 turvetuotannon päästötarkkailuraporttien perusteella Pyhäjoen alueen (Piipsanojan valuma-alue 54.034) turvetuotantopinta-alat ja kiintoainekuormitus alkaen luvan voimassaolovuodesta on ollut seuraava:

Vuosi	Tuotantopinta-ala ha	Kiintoaine (brutto) kg/a	Kiintoaine (netto) kg/a
2015	176	9 761	7 682
2016*	175	11 323	9 800
2017*	175	6 947	6 280
2018	175	3 841	3 396
2019	132	5 737	5 596
2020**	0	3 097	2 951
Yhteensä		40 706	35 705

*levossa

**tuotannosta poistunut (kasvittumaton) pinta-ala 25 ha

Turvetuotannon aiheuttama nettokiintoainekuormitus Piipsanojan valuma-alueella on yhteensä koko ajalta 35 705 kg, josta pääosa on tullut Kotaojan ja edelleen Polviojan kautta. Kuiva-ainekuutioiksi muutettuna kyseessä oleva kiintoainemäärä vastaa noin 238 m³ ja edelleen märkelietteeksi muutettuna (vesipitoisuus 85 %) yhteensä noin 1 587 m³. Maastokatselmuksen perusteella liettymää oli hakijan mukaan havaittavissa määrin vain Polviojassa.

Hakijan mukaan Polviojan valuma-alueella tehdyillä pellonraivaustöillä, niihin liittyvillä hyvin laaja-alaisilla kivennäismaahan ulottuvilla ojituksilla ja muilla maansiirtotöillä on hyvin todennäköisesti ollut osaltaan vaikutusta Polviojan liettymiin, koska alueen pohjamaa on hyvin eroosioherkkää savea tai hiekkasilttiä. Pohjamaaominaisuuksien perusteella osa liettymästä on todennäköisesti ojaeroosiosta aiheutunutta. Alueelle jäänyttä turvetuotannon kiintoainekuormituksesta johtuvaa liettymäosuutta ei ole käytännössä mahdollista määrittää, joten turvetuotannosta aiheutuvan lietekertymän maksimimäärän arvioinnissa on käytetty mitattua kiintoainekuormitusta. Mahdollinen kustannusosuus liettymän poistosta voisi näin ollen olla enintään kyseisen laskennallisen liettymämäärän poistamisesta aiheutuva kustannus. Mitattu kiintoainekuorma ei kuitenkaan ole voinut jäädä lasku-uomiin liettymän muodossa kuin osin, koska osa kiintoainekuormituksesta on edennyt eteenpäin vesistössä virtave-

sien normaalien hydrologis-morfologisten prosessien mukaisesti. Todelinen liettymäärä on mitattua kiintoainekuormitusta pienempi ja joka tapauksessa vähäinen edellä esitettyjen seikkojen perusteella.

Kunnostustoimet turvetuotannon aikana ja jälkihoitovaiheessa

Ympäristöluvan nro 54/2015/1 voimassaolon aikana hakijan toimesta kunnostustoimenpiteitä on tehty Kotaojassa vuonna 2018 raivaamalla ja puhdistamalla liettymiä. Altaiden tavanomaisia puhdistustoimenpiteitä on tehty vuosittain. Kotaojassa sijaitsevat kemikalointiaseman selkeytysaltaat (noin 1 km) on imuruopattu joka vuosi tuotannon päättymisen jälkeen. Kunnossapitotoimenpiteitä on tehty ympäristöluvan kunnossapitovelvoitteen vuoksi ja lisäksi maanmyyntien yhteydessä, jolloin alueet on saatettu sopimusten mukaiseen luovutuskuntoon. Neova Oy on myynyt kaikki entiset turvetuotantoalueet uusille maanomistajille vuosien 2012–2021 aikana, eikä alueella ole lainkaan yhtiön hallinnassa olevia entisiä turvetuotantoalueita. Kauppakirjojen mukaan ostajat ovat tutustuneet kaupan kohteeseen maastossa ja hyväksyneet ne siinä kunnossa, jossa ne luovutushetkellä ovat olleet sekä ovat olleet tietoisia alueella harjoitetusta turvetuotannosta.

Turvetuotannosta poistuneiden alueiden jälkihoitotyöt ja niihin liittyvät siistimiset on tehty ympäristöluvan mukaisesti. Maankäytön pinta-alamuutokset on ilmoitettu vuosittain Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle (VAHTI-järjestelmä ja vuosittaiset tarkkailuraportit). Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt alueelle säännöllisiä määräaikaistarkastuksia, joilla ei ole ilmennyt erityisiä puutteita tai ympäristölupavelvoitteiden laiminlyöntiä.

Hakija toteaa, että Piipsanojan yläosalla on hakijan toimesta tehty kunnostustoimenpiteitä, kuten lupavelvoitteen mukaisissa kolmen vuoden välein toteutetuissa katselmuksissa on sovittu (oikeastaan kyse on aluehallintoviraston päätöksen nro 54/2015/1 lupamääräyksen 12 mukaisesti Haapaveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen järjestämästä maastossa tehdystä tarkastuksesta tilanteesta, jossa kunnostamisesta maanomistajan kanssa ei ole päästy yksimielisyyteen). Piipsanojan yläosalla kunnostusta on tehty vuonna 2017. Maastossa tehdyssä tarkastuksessa 5.9.2016 todettujen tukkopaikkojen perkauksen osalta hakija teki ilmoituksen töiden valmistumisesta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 30.1.2017. Viimeinen tuotantokesä oli 2019, jonka jälkeisenä syksynä Piipsanojan edellä selostetun maastotarkastuksessa todettiin 2017 tehty kunnostus onnistuneeksi, eikä enempää kunnostustarvetta todettu paaluvälillä 53+00–84+50.

Neova Oy:n tekemässä vireillä olevan asian mukaisessa maastokatselmuksessa 10.6.2022 Piipsanojan yläosalla todettiin runsaasti kaatunutta puustoa, josta voi aiheutua tukoksia ja veden virtaaman heikkenemistä. Hakija toteaa, että vesiuomaan kaatuneen puuston poisto on maanomistajien vastuulla.

Hakija esittää selvityksessä, että Piipsanojan yläosan valuma-alueen pinta-ala on ympäristöhallinnon VALUE tietokannan mukaan laajuudeltaan noin 6 548 hehtaaria. Viimeisenä tuotantovuonna turvetuotantoalueen osuus valuma-alueen pinta-alasta oli 2 %. Valuma-alueen rajausta on esitetty seuraavassa kuvassa.

Esitys kunnostuskustannuksiin osallistumisesta

Hakijan näkemyksen mukaan edellä mainittujen selvitysten perusteella kunnossapitovelvoitteet turvetuotannon vaikutusosuuksien suhteessa on tehty ja saatu päätökseen asianmukaisesti. Ojitusyhteisön kustannusvaatimus on perusteeton muun muassa maastokatselmuksen, liettymäselvityksen, turvetuotannon aikaisten tarkastuskertomusten ja kaupakirjojen ehtojen perusteella. Hakija ei myöskään ole ojitusyhteisön jäsen eikä ojitushankkeen hyödynsaaja. Lupapäätöstä nro 54/2015/1 edeltäneet kunnostusvelvoitteet on lainvoimaisesti ratkaistu ja suoritettu kulloinkin voimassa olleiden päätösten mukaisesti.

Lupamääräyksen 5 mukaan Luvan saajan on osallistuttava Piipsanojan yläosan, Kotaojan, Polviojan ja Pitkänperänojan liettymien ja ojien kasvillisuuden poistosta aiheutuviin kustannuksiin turvetuotannon vaikutusosuuksiensa suhteessa. Maastokatselmuksen, liettymäselvityksen ja muiden selvitysten perusteella hakija toteaa, että turvetuotannosta mahdollisesti vielä peräisin olevaa liettymää on havaittavissa ainoastaan Polviojassa. Mittausten mukaan Polviojassa oli arviolta yhteensä noin 0,2–0,3 m kerros liejua, josta turvetuotannon osuutta ei kuitenkaan ole mahdollista erottaa muun maankäytön aiheuttamasta liettymästä. Määrä voidaan joka tapauksessa katsoa vähäiseksi edellä esitettyjen seikkojen perusteella. Muissa ojastoissa ei havaittu liettymistä.

Ensisijaisesti hakija esittää, että kun otetaan huomioon alueen kokonaistilanne, alueella tehdyt selvitykset, toteutetut kunnostustoimenpiteet sekä muut asiaan oleellisesti vaikuttavat seikat, on turvetuotannosta

mahdollisesti aiheutuneet liettymishaitat katsottava jo tehdyin toimenpitein kokonaisuudessaan poistetuiksi, eikä kunnostusvelvoitetta ole perusteltua enemmälti asettaa.

Toissijaisesti, mikäli hakija katsotaan edellä esitetyistä seikoista huolimatta edelleen kunnostusvelvolliseksi, kustannus Polviojan turvetuotannon aiheuttaman liettymän poistamisesta on enintään 2 500 euroa (alv 0 %) perustuen vuosien 2015–2020 turvetuotannosta aiheutuneeseen kiintoainekuormitukseen.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemusta 23.01.2023 seuraavilla selvityksellä ja liitteillä:

- Lupapäätös nro 28/2022
- Selvitys jälkihoidon tilanteesta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 1.4.2022
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto 6.4.2022
- Neuvottelumuistio 13.12.2022
- Ojitusyhtiön korvausesitys, Maveplan Oy:n laskelma
- Lupamääräyksen 5 mukainen maastotarkastusmuistio 10.6.2022
- Polviojan liettymäkartoitusraportti 26.9.2022
- Kartta Piipsannevan alueen kunnostustoimenpiteistä
- Piipsanojan yläosan kunnostustoimenpiteet 2017
- Piipsanojan yläosan katselmuspöytäkirja 2016
- Piipsanojan yläosan katselmuspöytäkirja 2019

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat lupaviranomaisen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi> 4.4.–11.5.2023. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Haapaveden kaupungin verkkosivuilla. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Haapavesilehti -nimisessä sanomalehdessä.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueelta, Lapin elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen Pohjois-Suomen kalatalouspalveluilta, Haapaveden kaupungilta sekä Haapaveden kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Lausunnot

1. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue

Piipsannevan turvetuotantoalue oli pinta-alaltaan poikkeuksellisen laaja ja turvetuotantoa oli pitkällä aikavälillä. Turvetuotanto on päättynyt osa-alueittain ja alueita on sitä mukaa siirtynyt uuteen maankäyttöön.

Neovan ensisijainen vaatimus (*liettymishaitat katsottava jo tehdyin toimenpitein kokonaisuudessaan poistetuiksi*) on hylättävä, kun kyseessä on lainvoimainen lupamääräys (*Luvan saajan on osallistuttava Piipsanojan yläosan, Kotaojan, Polviojan ja Pitkänperänojan liettymien ja ojien kasvillisuuden poistosta aiheutuviin kustannuksiin turvetuotannon vaikutusosuksiensa suhteessa*).

ELY-keskuksella ei ole tietoa, miten turvetuotannon vaikutusosuus tässä tapauksessa tulisi määritellä. Jos käytettävissä on oikeuskäytäntöä muista tapauksista, niin sitä voi soveltaa. Piipsannevan pinta-alan osuus valuma-alueesta voidaan ottaa huomioon, samoin muu maankäyttö. Velvoitetarkkailuun liittyvä kiintoaineen mittaukseen perustuva nettokuormitus on karkea laskennallinen arvio, joten se ei sellaisenaan sovellu kustannusten jaon perusteeksi.

2. Haapaveden ympäristönsuojeluviranomainen, ympäristöpalvelut Helmi

Lausunnon antaa Ympäristöpalvelut Helmi, jolle Haapaveden kaupungin ympäristö- ja terveydensuojeluviranomaisena toimiva ympäristöterveyslautakunta on siirtänyt toimivallan ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja vesilakien mukaisten lausuntojen osalta.

Ympäristöpalvelut Helmi toteaa lausuntonaan, että asiaa ratkaistaessa tulee noudattaa Neova Oy:lle myönnettyssä lupapäätöksessä Nro 28/2022 (Dnro PSAVI/5051/2020, 1.3.2022) annettuja lupamääräyksiä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toiminnan valvovana viranomaisena on 6.4.2022 antanut Neova Oy:lle lausuntonsa, jossa se on ottanut kantaa vesienkäsittelyvelvoitteeseen, päästötarkkailuun ja liettymäselvityksiin.

3. Haapaveden kaupunki

Ei ole huomautettavaa.

Muistutukset

4. Piipsanojan yläosan ojitusyhteisö Eteläniemi A&E Oy

Neova Oy:n (entinen Vapo Oy) turvetuotannon ympäristölupa on velvoittanut pitämään Piipsanojan kunnossa turvetuotantoalueelta Pyhäjokeen saakka, poistamaan liettymät ja kasvillisuus.

Neova Oy on kuitenkin laiminlyönyt velvoitteitaan vuosien ja vuosikymmeniä kestäneen turvetuotannon aikana. Maanomistajat ovat ilman Neova Oy:n osallistumista kunnostaneet jo Piipsanojan alaosan ja keskiosan Lehonsaarentiestä alaspäin Pyhäjokeen asti noin 6,7 km vuosina 2019–2020.

Piipsanojan yläosan ojitussyhteisö on teettänyt peruskuivatussuunnitelman yläosan ojaston kunnostamiseksi. Peruskuivatussuunnitelman kustannusarvio on 672 080 euroa (sis. alv).

Peruskuivatushankkeen ojitussuunnitelmaa ei ole vielä vahvistettu ojitustoimituksessa. Ojitussyhteisö on teettänyt myös arvion liettymien ja kasvillisuuden poistamisesta Neova Oy:n laiminlyönnin osuudesta, joka on 198 400 euroa (sis. alv). Suunnitelma perustuu peruskuivatushankkeen aikana tehtyihin maastomittauksiin. Peruskuivatushankkeen maastomittaukset on toteutettu GPS mittauksena. Neova Oy tulee velvoittaa osallistumaan Piipsanojan yläosan peruskuivatushankkeen liettymien ja kasvillisuuden poiston kustannuksiin osuudellaan 198 400 euroa.

Huomioitavaa, että ojitussyhteisö ei ole alv-velvollinen ja korvaussummat käsitellään sisältäen arvonlisäveron.

Ojitussyhteisö luottaa konsultin suunnitelmiin ja laskelmiin. Konsultti on johtava asiantuntija peruskuivatussuunnittelussa ja kokemusta on vastaavista hankkeista, lisäksi suunnittelija ja laskelman laatija on kokenut ammattilainen. Maastomittaukset perustuvat monen vuoden suunnittelu-prosessiin.

Ojitussyhteisö on teettänyt peruskuivatussuunnitelman ja arvion Neova Oy:n laiminlyöntien osuudesta ulkopuolisella asiantuntijalla.

Ojitussyhteisö ei pidä luotettavana Neova Oy:n tekemää maastotarkastusta (10.6.2022), koska toteutus on suoritettu suurelta osin ilman ulkopuolista asiantuntijaa, silmämääräisenä arviona ja merkittävä osa uomista on arvioinnista jäänyt pois. Lisäksi uomassa oleva vesi ja kasvillisuus kuten pajut ja kaatunut puusto haittaavat silmämääräistä arviointia, mikä jo kertoo Neova Oy:n kunnossapitovelvoitteen laiminlyönnistä. Neova Oy:n tekemässä maastotarkastuksessa ei ole tutkittu ollenkaan maastotarkastusmuistion kuvan nro 14 jälkeen uomaa alaspäin noin 3,2 km:n matkalta. Tämä on erittäin merkittävä alue Piipsanojan yläosassa, jota Neovan velvoitteet koskettavat. Piipsanojan yläosa käsittää siis vielä kuvasta nro 14 uomaa alaspäin noin 3,2 km, mikä ei käy ilmi Neova Oy:n tekemästä maastotarkastuksesta. Myös ojan tällä osuudella Neova Oy on laiminlyönyt ojan kunnossapitovelvoitteen. Tätä ojan osaa, ei ole myöskään tutkittu Neova Oy:n teettämässä mittauksessa.

Konsultin ojitusyhtiölle tekemä selvitys liettymien ja kasvillisuuden poistamisen kustannuksista koko Piipsanojan yläosan osalta on luotettava ja tulee ottaa huomioon sekä velvoittaa Neova Oy maksamaan liettymien ja kasvillisuuden poistamisen kustannukset selvityksen mukaisesti.

Ojitusyhteisö on 4.10.2023 toimittanut tiedoksi vuoden 1975 ojitusoimituksen päätöksen liitteineen. Ojitusyhteisö viittaa ojitusoimituksesta annetun päätöksen määräykseen neljä.

5. Keskitalon Tila Oy

Neova Oy:n tekemä maastotarkastusraportti 10.6.2022 ei anna todellista kuvaa Neova Oy:n kunnossapitovelvoitteen hoitamisesta. Useat raportissa olevat kuvat on otettu jo vuosia aktiivisessa maatalouskäytössä olevilta alueilta, joiden ojien kunnossapidosta on maanomistaja huolehtinut. Näissä ojissa liettymää ei juuri ole, koska ojia on maanomistajan toimesta puhdistettu tarpeen mukaan, jotta normaali peltoviljely on ollut mahdollista.

Esimerkiksi Neova Oy: maastotarkastusraportissa (10.6.23) olevat kuvat 3,4,5,6 ja 7. Nämä ojat olen maanomistajana kaivanut/poistanut kasvillisuuden ja liettymän vuoden 2013 jälkeen, osan jopa kahteen kertaan. Tästä johtuen näissä ojissa tilanne on hyvä, liettymää ja kasvillisuutta ei juuri ole.

Kuvat 12,13,18 kertovat selkeästi, miten pahoin ojat ovat pusikoituneet ja kasvillisuus makaa vedessä. Käytännössä tilanne on vielä pahempi miltä kuvissa näyttää. Kunnossapitovelvoitetta ei ole noudatettu. Liian lähellä ojan reunoilla ja ojassa olevat pajut ja lehtipuut varistavat lehdet vuosittain ja pusikkoa myös taipuu veteen ja näin kasvillisuuden jäte alkaa pian haittaamaan veden virtausta ja nostaa tulvia.

Neova Oy:n turvetuotannon aikaisen alueen kuivatuksesta on huolehdittu pumppaamoiden avulla, jolloin Piipsanojan huono virtaus/kunto ei ole häirinnyt turvetuotantoa. Tämä ei kuitenkaan ole antanut oikeutta jättää hoitamatta kunnossapitovelvoitetta.

Koko alueella, ojissa on pienet kaadot ja pieni virtaus, jolloin vähäinenkin puusto ja liettymä haittaa virtausta sekä aiheuttaa tulvia.

Lisäksi Neova Oy:n maastotarkastusraportissa ei käydä ollenkaan läpi kuvan 14 jälkeen alavirtaan päin 3,2 km:n matkaa, joka on vielä Piipsanojan yläosaa. Tämäkin alue kuuluu Neova Oy:n kunnossapidon velvoitteen piiriin. Tämä matka Piipsanojan yläosasta on erittäin pusikoitunut, puustoinen ja pahasti liettynyt.

Neova Oy:n tulee osallistua Piipsanojan yläosan peruskuivatushankkeen kustannuksiin Piipsanojan yläosan ojitusyhteisön vaatimusten mukaisesti.

Hakijan vastine

Hakijalle on 17.5.2023 varattu tilaisuus vastineen antamiseen lausunnoista ja muistutuksista.

1. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

ELY-keskuksen lausunnon mukaan hakijan ensisijainen vaatimus (*lietty-mishaitat katsottava jo tehdyin toimenpitein kokonaisuudessaan poistetuiksi*) on hylättävä, kun kyseessä on lainvoimainen lupamääräys (*Luvan saajan on osallistuttava Piipsanojan yläosan, Kotaojan, Polviojan ja Pitkänperänojan liettymien ja ojien kasvillisuuden poistosta aiheutuviin kustannuksiin turvetuotannon vaikutusosuksiensa suhteessa*).

Hakija katsoo, että tässä hakemusasiassa Neova on esittänyt oleellista uutta tietoa, joita ei ole otettu huomioon edellä olevaa lupamääräystä annettaessa. Tällaisia seikkoja ovat erityisesti alueella jo toteutetut kunnostustoimenpiteet, joita ei yksilöity jälkihoitohakemuksen vireillä olon aikana. Koska kyseinen lupamääräys on annettu vaillinaisten tietojen pohjalta, on ensisijainen vaatimus hyväksyttävissä.

Lausunnon mukaan *"ELY-keskuksella ei ole tietoa, miten turvetuotannon vaikutusosuus tässä tapauksessa tulisi määritellä. Jos käytettävissä on oikeuskäytäntöä muista tapauksista, niin sitä voi soveltaa. Piipsannevan pinta-alan osuus valuma-alueesta voidaan ottaa huomioon, samoin muu maankäyttö. Velvoitetarkkailuun liittyvä kiintoaineen mittaukseen perustuva nettokuormitus on karkea laskennallinen arvio, joten se ei sellaisenaan sovellu kustannusten jaon perusteeksi."* Neova toteaa, että vaihtoehtoa ei ole esitetty, mutta lausunnossa on todettu, että Piipsannevan pinta-alan osuus valuma-alueesta voidaan ottaa huomioon, samoin muu maankäyttö. Hakijan käsitys on, että vaikutusosuus on hakemuksessa määritetty tarkimmalla käytettävissä olevalla tiedolla, joka perustuu mittaukseen. Hakijalla ei ole tietoa, mikä arviointitapa on parempi kuin mittaaminen. Neova Oy on samaa mieltä ELY-keskuksen kanssa siitä, että maankäyttömuotojen osuus valuma-alueesta tulee ottaa huomioon. Lisäksi Neova Oy pitää tärkeänä, että ratkaisussa tulee ottaa huomioon jo toteutetut kunnostustoimenpiteet ja muut asiaan kuuluvat seikat, joita ei ole huomioitu lainvoimaista lupapäätöstä nro 28/2022 ratkaistaessa.

2. Haapaveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, ympäristöpalvelut Helmi

Lausunnossa on todettu, että asiaa ratkaistaessa tulee noudattaa Neova Oy:lle myönnetyssä lupapäätöksessä Nro 28/2022 (Dnro PSAVI/5051/2020, 1.3.2022) annettuja lupamääräyksiä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toiminnan valvovana viranomaisena on 6.4.2022 antanut Neova Oy:lle lausuntonsa, jossa se on ottanut kantaa vesienkäsittelyvelvoitteeseen, päästötarkkailuun ja liettymäselvityksiin. Hakija viittaa lausunnon osalta hakemukseen ja edellä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnon osalta antamaansa vastineeseen.

4. Piipsanojan yläosan ojitussyhteisö

Neova Oy toteaa muistutuksen osalta ensinnäkin, että kaikki väitteet laiminlyönneistä ovat perättömiä ja muistuttajan tulkinnat lupamääräyksistä virheellisiä. Piipsanojassa ei ole turvetuotannosta aiheutunutta liettymää tai kasvillisuutta sellaista määrää, joka velvoittaisi Neova Oy:n osallistumaan kunnostustoimenpiteisiin muistutuksessa vaadituilla summilla. Ennen vuotta 2015 velvoitteet on ratkaistu kulloistenkin lainvoimaisten päätösten mukaisesti. ELY-keskus on tehnyt alueella säännöllisesti valvontatarkastuksia, joissa ei ole todettu vähäistä merkittävämpiä puutteita. Muistutuksessa mainitun Piipsanojan alaosan ja keskiosan kunnostuksen osalta todettakoon, että kunnostushankkeeseen ryhtyvät vastaavat kustannuksistaan itse.

Ojitussyhteisö on vedonnut muistutuksessaan konsultin laatimaan arviointiin liettymien ja kasvillisuuden poistamisesta, jonka mukaan Neova Oy:n laiminlyönnin osuus olisi 198 400 € (sis. alv). Ojitussyhteisö korostaa konsultin asiantuntemusta ja suunnitelmia sekä väittää konsultin olevan ulkopuolinen asiantuntija. Tältä osin Neova Oy toteaa, että ojitussyhteisö on konsultin maksava asiakas, eikä konsultin suunnitelmasta ja laskelmista ole esitetty kolmannen osapuolen riippumatonta arviota. Neova Oy:llä on vuosien kokemus ja pätevyys sekä suunnitella että toteuttaa erilaisia ojitus- ja kunnostussuunnitelmia. Yhtiöllä on lisäksi vuosien kokemus ja pätevyys tehdä ympäristötarkastuksia ja -vaikutusarvioita. Yhtiöllä on näin ollen myös pätevyys arvioida muiden tekemiä vastaavia suunnitelmia. Neova Oy:n maastotarkastuksen toteutti suunnittelu- ja ympäristöalan ammattilaiset, joilla on vuosikymmenten kokemus vastaavista tehtävistä. Neova Oy toteaa, että ojitusyhtiön esittämään kustannuslaskelmaan ja suunnitelmaan liittyy merkittäviä puutteita. Muistutuksen mukaan suunnitelma perustuu peruskuivatushankkeen aikana tehtyihin maastomittauksiin, jotka on tehty GPS-mittauksena. Neova Oy:lle ei ole esitetty kyseisiä maastomittauksia. Asianmukaista kunnostussuunnitelmaa, jossa olisi eritelty poistettavat liettymät ja niiden sijainnit sekä eri maankäyttömuotojen osuus mukaan lukien Neova Oy:n osuus kyseessä olevista liettymistä, ei ole esitetty lainkaan, mitä voidaan pitää merkittävimpänä puutteena. Kustannuslaskelmaan sisältyy huomattavia epätarkkuuksia ja myös kokonaan lupavelvoitteen ulkopuolisia kustannuksia, kuten puuston poisto. Puuston raivausta on lisäksi esitetty koko hankealueella 10 m:n leveydellä huomioimatta puuttomia alueita. 1 m³/jm kaivu ei hakijan pitkäaikaisen kokemuksen mukaan vaadi 10 m:n leveydeltä raivausta. Päätöksen velvoite poistaa kasvillisuutta koskee uomaa. Uoman ulkopuolisten alueiden raivaus kuuluu maanomistajalle.

Laskelmassa on esitetty, että poistettavan liettymän määrä olisi 1 m³/jm koko alueelta. Neova Oy:lla ei ole tiedossa, mihin esitys poistettavasta liettymän määrästä perustuu ja mikä tästä olisi Neova Oy:n osuus. Laskelmassa on muun muassa Kotaojan kemikaloinnin selkeytsaltaat mukana. Ne on imuruopattu joka vuosi turvetuotannon päättymisen jälkeen. Maastotarkastuksen perusteella lietteenpoistotarvetta ei ole mah-

dollista olla laskelmassa esitettyä määrää. Neova Oy toteaa, että maastotarkastuksen ja muiden tietojen perusteella kustannuslaskelmassa vaikuttaa yksiselitteisesti olevan kyse kuivatuksen parantamisen kustannuksista, jota lupavelvoite ei koske.

Muistutuksen mukaan merkittävä osa maastotarkastuksen 10.6.2022 uomista on jäänyt pois. Neova Oy toteaa, että muistutuksessa mainitun alueen maastotarkastuksen tekeminen ei ollut tarpeellista, koska katselmuksessa syksyllä vuonna 2019 eli samana vuonna kuin turvetuotanto oli päättynyt, ei todettu lietteenpoiston tarvetta. Ei ole todennäköistä, että turvetuotannon päätyttyä kyseessä olevalle alueelle olisi muodostunut turvetuotannosta johtuvaa lietteenpoistotarvetta etenkin, kun alueella on ajankohdan jälkeen tehty runsaasti muiden maanomistajien omaan maankäyttöön liittyvää ojitusta. Katselmuksen tekeminen kyseessä olevalle alueelle ei ollut tarpeellista.

Muistuttajien oletuksena vaikuttaa olevan, että muusta maankäytöstä kuin turvetuotannosta ei aiheutuisi kiintoainekuormitusta ja liettymistä lainkaan, mikä ei pidä paikkaansa lukuisten maatalouden päästöjä koskevien tutkimusten mukaan. Vaikutelmaa tukee muistutuksen liitteenä olevan ojitussyhteisön laatiman oma muistio 13.12.2022, jonka mukaan *”Ojitussyhteisön näkemys on, että maatalous ei ole liettymien aiheuttaja, suuri osa pinta-alasta on ollut monivuotisella ruokohelpikasvustolla turvetuotannon jälkeen ja nyt karjatilojen omistuksessa monivuotisilla nurmilla pääosiltaan.”*

Neova Oy:n hallinnassa on ollut viime vuosina enää hyvin vähän alueita, sillä alueet on myyty maanomistajille kauppakirjojen ehtojen mukaisesti. Näiden myyntien yhteydessä on myyjän kustannuksella tehty myös ojien kunnostuksia kauppakirjojen ehtojen mukaisesti, joten väitteet laiminlyönnestä ovat perusteettomia. Myyntien jälkeen uudet maanomistajat ovat tehneet alueilla runsaasti peltoalueiden ojituksia ja muita muokkaustoimenpiteitä, joista väistämättä on ollut vaikutuksia myös esimerkiksi Kotaojaan, Polviojaan ja Piipsanojaan. Maastohavaintojen perusteella alueen maanomistajien toteuttamien uusien ja mittavien ojitusjärjestelyjen seurauksena Piipsanojan valuma-alue on suurentunut arviolta jopa sadoilla hehtaareilla turvetuotannon aikaiseen tilanteeseen verrattuna. On todennäköistä, että tästä syystä alueen uomien vetokyky on heikentynyt merkittävästi aikaisempaan (turvetuotannon aikaiseen) nähden. Neova Oy ei ole voinut vaikuttaa maanomistajien alueillansa tekemiin toimenpiteisiin. Heikentynyt kuivatustilanne ojastojen vetokyvyn huonontumisen vuoksi, joka on johtunut muista kuin turvetuotantoon liittyvistä tekijöistä, ei voi olla Neova Oy:n korvaus- ja toimenpidevelvoitteiden piirissä oleva asia.

Maastotarkastuksen ja kaiken muun esitetyn tiedon valossa turvetuotannosta johtuvaa lietteenpoistotarvetta ei ole mahdollista olla muistuttajan kustannuslaskelmassa esitettyä määrää. Neova Oy pitäytyy ensisijaisessa vaatimuksessaan. Mikäli Neova Oy katsotaan edelleen kunnostusvelvolliseksi lietteenpoiston osalta, tulee velvoitteen enimmäis-

määrän perustua hakemuksessa esitettyihin tietoihin, mittauksiin ja laskelmiin. Mikäli kustannusten jaosta ei päästä sopimukseen ojitussyhtiön kanssa, mahdollinen lietteenpoistovelvoite hoidetaan tässä tapauksessa Neovan toimesta asiasta maanomistajien kanssa sopien.

Neova Oy toteaa lopuksi, että ojitussyhteisön laskelmassa, mukaan lukien lietteenpoistoarviossa esitetyillä kaivamistöillä on selkeästi ja yksiselitteisesti tarkoitus parantaa alueen kuivatusta peltokäyttöön soveltuvaksi, jota Neova Oy:n lupavelvoite ei koske. Muistuttajan vaatimukset tulee kokonaisuudessaan hylätä perusteettomina.

5. Keskitalon tila Oy

Muistutuksen mukaan useat raportissa olevat kuvat on otettu jo vuosia aktiivisessa maatalouskäytössä olevilta alueilta, joiden ojien kunnossapidosta on maanomistaja huolehtinut. Näissä ojissa liettymää ei juuri ole, koska oja on maanomistajan toimesta puhdistettu tarpeen mukaan, jotta normaali peltoviljely on ollut mahdollista. Neova Oy toteaa, että muistuttaja on vuosina 2012–2013 ja 2016 ostanut pääosin entistä turvetuotantoaluetta (osin peltoenergiakäytössä olutta) yhteensä yli 240 hehtaaria. Muistutuksessa on tuotu maanomistukseen ja -käyttöön liittyviä seikkoja, jotka osaltaan tukevat hakijan hakemuksessa esiin tuomia asioita alueen tilanteesta.

Neova Oy on tarkastuksessaan noudattanut lupamääräystä, johon on eritelty tarkistettavat uomat turvetuotannon aikaisten vesienkäsittelyrakenteiden purkureitiltä. Uomien kunnossapidosta on huolehdittu niin kauan kuin turvetuotantoa on harjoitettu ja lupavelvoitteet ovat olleet voimassa. Muistuttaja on ollut tietoinen alueen kuivatustilanteesta ostaessaan alueita ja on kauppakirjan mukaan tutustunut kohteisiin maastossa. Alueiden myyntien yhteydessä on hakijan toimesta kunnostettu oja kauppakirjan ehtojen mukaisesti. Myyntien jälkeen hakija ei ole voinut vaikuttaa maanomistajien alueillansa tekemiin toimenpiteisiin. Myös turvetuotantoalueella käytössä olleet rakenteet kuten pumppaamo ja sitä varten ollut sähköliittymä on myyty muistuttajalle alueen kuivatusta varten. Muistuttaja on ollut tietoinen alueen kuivatustilanteesta ja hyväksynyt sen pumppaamon ostaessaan, muussa tapauksessa pumppaamon ostaminen olisi ollut tarpeetonta. Neova Oy:llä ei ole tietoa, onko muistuttaja käyttänyt pumppaamoa kuivatustarkoitukseen, jota varten se on myyty.

Muistutuksen mukaan hakijan tulisi osallistua Piipsanojan yläosan peruskuivatushankkeen kustannuksiin Piipsanojan yläosan ojitussyhteisön vaatimusten mukaisesti. Neova Oy viittaa tältä osin hakemukseen, sen täydennykseen ja ojitussyhtiön kohdalla lausumaansa.

MERKINTÄ

Aluehallintovirastolla on asiaa ratkaistaessa ollut käytettävissä seuraava asiakirja:

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen 23.11.2023 antama päätös (dnro POPELY/3337/202) vesilain (587/2011) mukaisessa ojitustosituksessa, joka koskee Piipsanojan yläosan peruskuivatushanketta Haapaveden kaupungissa

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto hyväksyy Neova Oy:n esittämän selvityksen ja siihen perustuvan esityksen osittain ja määrää Neova Oy:n osallistumaan Piipsanojan yläosan, Polviojan, Pitkänperänojan ja Kotaojan uomassa olevan lietteen ja uomassa olevan kasvillisuuden poiston kustannuksiin yhteensä 18 500 euron (sisältäen arvonlisäveron) suuruisella osuudella.

Kohde	Neova Oy:n kustannusosuus (euroa sis. alv)
Piipsanojan yläosa (paaluväli 84+50–101+50) Lietteen ja uoman kasvillisuuden poisto	3 995 euroa
Pitkänperänoja (paaluväli 0+00–7+70) Lietteen ja uoman kasvillisuuden poisto	1 617 euroa
Polvioja (paaluväli 103+00–130+00) Lietteen ja uoman kasvillisuuden poisto	5 320 euroa
Kotaoja (paaluväli 130+00–166+00) Lietteen poisto	3 500 euroa
Yleiskustannukset	4 068 euroa

RATKAISUN PERUSTELUT

Aluehallintovirasto ei ota tässä päätöksessä kantaa alueen jälkikäyttöön, kuten kosteikoiden perustamisiin ja niitä mahdollisesti koskeviin arviointi- ja lupamenettelyihin, tai Piipsanojan yläosan ojitustosituspäätökseen. Aluehallintovirasto antaa ratkaisun vain päätöksen 28/2022 määräyksen 5 mukaisesta selvityksestä.

Hakemuksen peruste

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 1.3.2022 antaman päätöksen nro 28/2022 määräyksessä 5 on määrätty seuraavasti: *”Luvan saaja on velvollinen 30.6.2022 mennessä tarkistamaan vesien laskuojat, eristysajat, Piipsanojaan laskevien kuivatusojien suut sekä Piipsanojan yläosan kunnostustarpeen niiltä tuotantoalueen osilta, joilla turvetuotantoa on harjoitettu. Luvan saajan on osallistuttava Piipsanojan yläosan, Kotaojan, Polviojan ja Pitkänperänojan liettymien ja ojien kasvillisuuden poistosta aiheutuviin kustannuksiin turvetuotannon vaikutusosuuksiensa suhteessa.”*

Mikäli kunnostuskustannuksien jaosta ei päästä yksimielisyyteen, on luvan saajan vuoden 2022 loppuun mennessä tehtävä selvitys turvetuotantoalueen toiminnan aiheuttamista kiintoaineliettymistä edellä mainituissa ojissa ja selvitykseen perustuva esitys kunnostuskustannuksiin osallistumisesta kyseisten liettymien ja ojien kasvillisuuden poistamiseksi kyseisistä ojista turvetuotannon vaikutusosuuksiensa suhteessa. Selvitys ja esitys on toimitettava aluehallintovirastolle vuoden 2022 loppuun mennessä.

Lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräyksiä tai täydentää lupaa tässä lupamääräyksessä edellä tarkoitetun selvityksen ja esityksen perusteella.”

Kunnostuskustannusten jakoa koskeva neuvottelu

Edellä mainitun päätöksen lupamääräyksen 5 mukainen Neova Oy:n ja Piipsanojan ojitusyhteisön välinen neuvottelu lietteen ja ojien kasvillisuuden poiston kustannusten jaosta on pidetty 13.12.2023.

Piipsanojan ojitusyhteisö on teettänyt Piipsanojan peruskuivatushankkeeseen liittyen laskelman Piipsanojan yläosan, sekä osan Polviojan, Kotaojan ja Pitkänperänojan kunnostuksen kustannuksista, jonka ojitusyhteisö on esitellyt neuvottelussa. Ojitusyhteisö on esittänyt Neova Oy:n lietteen poiston kustannusosuudeksi 198 400 € (sisältäen arvonlisäveron). Kustannusarvio sisältää uomien raivaustyöt, kaivuun ja massojen levityksen kustannukset, mittaus- ja suunnittelutyön sekä tarkemmin erittelemättömät yleiskustannukset. Arvion perustana ovat siivouskaivun ja lietteen poiston kulut 1 m³/jm. Raivattavan alueen leveys on suunnitelmassa keskimäärin 10 metriä. Kustannuslaskelman liitteenä olevan luonnoskartan mukaan laskelman mukainen suunnittelualue alkaa Piipsanojassa paalulta 63+50 ja päättyy Pitkänperänojaan paalulle 7+90 ja Kotaojassa paalulle 166+14.

Neova Oy on tehnyt maastokatselmuksen Sepänojaan laskevassa pintavalutuskentän 3 laskuojassa, Polviojassa, Pitkänperänojaan, Piipsanojan yläosassa ja Kotaojassa kesällä 2022. Polviojassa liettymäkartoitusta oli tarkoitus tarkentaa mittauksella Polviojassa. Mittaus on ollut mahdollista toteuttaa vain osittain, koska maanomistaja oli maastokatselmuksen jälkeen raivannut ja kaivanut ojaa. Neova Oy on esittänyt edellä mainitussa neuvottelussa vuonna 2022 tekemänsä selvityksen ja

laskennallisten kuormitustietojen perusteella ojitussyhteisölle 7 000 € (+ arvonlisävero) suuruista kokonaiskorvausta liettymien ja kasvillisuuden poistosta.

Neuvottelussa ei ojitussyhteisön kanssa ole päästy yksimielisyyteen kunnostuskustannuksien jaosta.

Neova Oy on päätöksen nro 28/2022 lupamääräyksen 5 velvoittamana esittänyt aluehallintovirastolle selvityksen turvetuotantoalueen toiminnan aiheuttamista kiintoaineliettymistä ja siihen liittyen esityksen kunnostuskustannuksiin osallistumisesta liettymien ja ojien kasvillisuuden poistamiseksi kyseisistä ojista turvetuotannon vaikutusosuksiensa suhteessa.

Selvitykseen perustuva esitys kunnostuskustannuksiin osallistumisesta

Neova Oy on hakemuksen karttaliitteellä selvittänyt Piipsannevan alueella vuosittain tehdyt kunnostustoimenpiteet. Osa kunnostuksista on tehty jo ennen vuotta 2015. Turvetuotannon päättyessä vuonna 2019 tuotantopinta-ala oli yhteensä 169,3 ha.

Maastokatselmuksen perusteella liettymää oli hakijan mukaan havaittavissa määrin vain Polviojassa. Hakija on vireillä olevassa hakemuksessa esittänyt osallistuvansa kunnostuskustannuksiin vain Polviojan osalta ja esittänyt yksityiskohtaiset kustannukset sen osalta.

Ensisijaisesti hakija esittää, että kun otetaan huomioon alueen kokonaistilanne, alueella tehdyt selvitykset, toteutetut kunnostustoimenpiteet sekä muut asiaan oleellisesti vaikuttavat seikat, on turvetuotannosta mahdollisesti aiheutuneet liettymishaitat katsottava jo tehdyin toimenpitein kokonaisuudessaan poistetuiksi, eikä kunnostusvelvoitetta ole perusteltua enemmälti asettaa.

Toissijaisesti, mikäli hakija katsotaan edellä esitetyistä seikoista huolimatta edelleen kunnostusvelvolliseksi, kustannus Polviojan turvetuotannon aiheuttaman liettymän poistamisesta on enintään 2 500 euroa (alv 0 %) perustuen vuosien 2015–2020 turvetuotannosta aiheutuneeseen kiintoainekuormitukseen.

Asiaa koskevat lupapäätökset

Päätös nro 54/2015/1

Piipsannevalla on tuotettu turvetta vuodesta 1973 alkaen. Tuotannossa ollut suoala oli enimmillään yhteensä 1 874,5 ha. Tuotannosta poistuneita alueita on ollut eri puolilla tuotantoalueita.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto tarkisti 13.5.2015 antamallaan päätöksellä nro 54/2015/1 ympäristöluvan nro 64/03/2 lupamääräykset. Tarkistetun ympäristöluvan nro 54/2015/1 mukainen tuotantopinta-ala oli 324,6 ha. Päätöksessä nro 54/2015/1 on annettu määräykset myös pin-

perusteella pääsääntöisesti jatkuvasti olleet yli lupaehtojen varsinkin kemikalointiaseman 1 osalta, mutta ajoittain myös pintavalutuskenttien 2 ja 3 osalta. Lisäksi valvontaviranomainen on 4.7.2019 päivätyn tarkkailukertomuksen mukaan todennut 17.6.2019 tehdyssä määräaikaistarkastuksessa, että vedenlaatu on ollut heikkoa ja muun muassa ominaiskuormitus kiintoaineen osalta kohtalaisen suuri varsinkin kemikalointiaseman tulosten osalta.

Viitaten edellä olevassa kappaleessa silloin sanottuun on päätöksessä annettu määräys 5, jonka mukaan luvan saaja on velvollinen 30.6.2022 mennessä tarkistamaan vesien laskuojat, eristysajat, Piipsanojaan laskevien kuivatusojien suut sekä Piipsanojan yläosan kunnostustarpeen niiltä tuotantoalueen osilta, joilla turvetuotantoa on harjoitettu. Luvan saajan on osallistuttava Piipsanojan yläosan, Kotaojan, Polviojan ja Pitkänperänojan liettymien ja ojien kasvillisuuden poistosta aiheutuviin kustannuksiin turvetuotannon vaikutusosuksiensa suhteessa.

Vesienkäsittelyä on tullut jatkaa vähintään kahden vuoden ajan eli vuoden 2021 loppuun ja tarvittaessa senkin jälkeen, kunnes tuotannosta poistetut alueen ovat kasvipeitteisiä, tai ne on siirretty muuhun maankäyttöön. Myös jälkihoidon aikana aiheutuu valumavesien vaikutuksesta kiintoainepitoisia vesiä niin kauan kunnes alueet ovat kasvipeitteisiä.

Määräaikaistarkastukset

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tehnyt turvetuotantoalueelle säännöllisiä määräaikaistarkastuksia. Tarkastuksista laadituista tarkastuskertomuksista ei ilmene, että luvan haltija olisi laiminlyönyt ympäristölupavelvoitteita, kuten vesien laskuojien, eristysajien tai Piipsanojaan laskevien kuivatusojien kunnossapitoa. Valvontaviranomainen on kuitenkin 4.7.2019 päivätyn tarkkailukertomuksen mukaan todennut 17.6.2019 tehdyssä määräaikaistarkastuksessa, että vedenlaatu on ollut heikkoa ja muun muassa ominaiskuormitus kiintoaineen osalta kohtalaisen suuri varsinkin kemikalointiaseman tulosten osalta.

Ojitustoimitukset

Ojitustoimituksesta 7.3.2019 annetun ojitustoimituspäätöksen mukaan ojituksen toimeenpanemista ja uoman myöhempää kunnossapitoa varten on ojitustoimituksessa 7.2.2019 merkitty perustetuksi Piipsanojan ala- ja keskiosan peruskuivatusyhteisö. Ojitusyhteisön hankesuunnitelma koskee Piipsanojan paaluväliä 0+00 – 68+50. Ojitusyhteisöön kuuluvat maanomistajat ovat kunnostaneet vuosina 2019–2020 Piipsanojan alaosan ja keskiosan Lehonsaarentiestä alaspäin Pyhäjokeen asti noin 6,7 km:n matkalta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on 23.11.2023 antanut päätöksen vesilain (587/2011) mukaisessa ojitustoimituksessa, joka koskee Piipsanojan yläosan peruskuivatushanketta.

Lopputulema

Päätöksessä nro 28/2022 lupamääräyksen 5 mukaan Neova Oy on osallistuttava kunnostuskustannuksiin turvetuotannon vaikutusosuuksien suhteessa. Vaikutusosuus-termi voidaan tulkita seuraavilla tavoilla:

1. Pinta-alaperusteinen vaikutus: turvetuotannon pinta-alan osuus valuma-alueen pinta-alasta.
2. Kuormitusperusteinen vaikutus: turvetuotannon kuormituksen osuus valuma-alueella syntyvästä kuormituksesta.
 - bruttokuormitus: turvetuotannon kuormituksen osuus valuma-alueella syntyvästä kokonaiskuormituksesta (mukana luonnonhuuhtouma)
 - nettokuormitus: turvetuotannon kuormituksen osuus valuma-alueella syntyvästä ihmistoiminnasta peräisin olevasta kuormituksesta (luonnonhuuhtouma ei mukana).

Hakemuksen mukaan vaikutusosuus on arvioitu osuutena siitä kuormituksesta (päästöistä), josta uomien liettyminen johtuu, eli turvetuotannon osuutena kiintoaineen kokonaiskuormituksesta (nettokuormitus). Valtaosa entisestä turvetuotantoalueesta on ollut jo pitkään muussa maankäytössä: peltoviljelyssä, metsätalouskäytössä tai kosteikkoina. Turvetuotantoalueiden luvan haltijaa ei voida siten yksinään velvoittaa pitkän ajan kuluessa useiden tekijöiden vaikutuksesta kertyneiden liettymien poistoon tai jälkikäyttöön siirtyneen alueen kunnostukseen. Kuitenkin päästötarkkailuraporttien tietojen ja valvontaviranomaisen määräaikaistarkastuksessakin todetun perusteella muun muassa kiintoainekuormitusta on aiheutunut vesistöön vielä tuotannon loppuajastakin.

Viimeksi tuotannossa olleet alueet ovat sijainneet hajanaisesti eri puolilla tuotantoaluetta. Pyhäjoen valuma-alueella turvetuotannon päättymisen aikaan vuonna 2019 tuotantoa oli yhteensä noin 131,1 ha:n alalla, mikä on noin 2 % Piipsanojan valuma-alueen pinta-alasta paalun 84+50 kohdalla.

Hakija on arvioinut turvetuotannon vaikutusosuutta kuormitusperusteisesti. Turvetuotantoalueelta kuivatusvesiä on tuotantoaikana johdettu pintavalutus kenttien 2 ja 3 sekä kemikalointiaseman 1 kautta Piipsanojaan ja edelleen Pyhäjokeen. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan todellisiin kunnostuskustannuksiin ja kunnostettavien alueiden laajuuteen perustuva osuus on tässä tapauksessa parhaiten soveltuva kustannusten jakoperuste.

Aluehallintovirasto on asiaa ratkaistaessa ottanut huomioon myös päätöksen nro 24/2015/1 määräyksen 12 mukaiset velvoitteet pitää vesien laskuojat, eristysojat, Piipsanojaan laskevien kuivatusojien suut sekä Piipsanoja tuotannon harjoittamisajan kunnossa niin, ettei vesien johtamisesta aiheudu ojien liettymistä tai vettymishaittaa ja tarkistamaan kunnostustarpeen kolmen vuoden välein.

Kunnostuskohteen tulee sijaita turvetuotantoalueen vesienjohtamisreitillä laskuojassa ja purkuvesistössä. Muilla alueilla tehtävillä toimenpiteillä tai kunnostuksilla ei poisteta turvetuotannosta aiheutuvia haittoja.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan kunnostusvelvoite koskee toiminnanharjoittajaa niin kauan kunnes turvetuotannossa oleva alue on kasvittunut tai poistunut muuhun maankäyttöön.

Hakija on esittänyt selvityksen Piipsannevan ennen vuotta 2018 tehdyistä ojituksista ja kunnostustoimenpiteistä sekä Piipsanojan yläosalla hakijan tekemistä kunnostustoimenpiteistä vuonna 2017. Aluehallintovirasto on hyödyntänyt näitä tietoja ja selvityksiä arvioidessaan velvoitetta määrätä hakijan osallistumaan kunnostuskustannuksiin. Lisäksi aluehallintovirasto on kunnostuskustannusten velvoitetta arvioidessaan hyödyntänyt hakijan ja ojitussyhteisön esittämiä valokuvamateriaaleja.

Kasvillisuuden poisto laskuojien pohjalta ja myös laskuojien luiskista kuuluu aluehallintoviraston näkemyksen mukaan hakijalle. Luiskissa kasvava ruohovartinen kasvillisuus ja pajukot tuottavat orgaanista karietta ja siten lisäävät liettymistä ojiin. Tämän vuoksi aluehallintovirasto on velvoittanut hakijaa osallistumaan edellä mainituilta osin myös kasvillisuuden poiston kustannuksiin yksilöidyltä erikseen tässä myöhemmin mainituilta osin. Ojien suojakaistoilla ja pientareilla kasvavien sekä ojiin pientareiden eroosiosta johtuvien sortumien tai tulvavahinkojen seurauksena kaatuneiden puiden poistot kuuluvat maanomistajille.

Piipsanojan alueen muiden maanomistajien/haltijoiden mukaan Neova Oy:n olisi osallistuttava ojien kunnostuskustannuksiin Piipsanojan osalta paaluvälillä 68+50–101+00, Pitkäperänojan osalta paaluvälillä 0+00–7+90 (uoman toispuoleinen kaivu) ja Polviojan osalta 101+50–152+25 (siivouskaivun yhteydessä uoman allasosien puhdistus lietteestä).

Lietteen ja laskuojien kasvillisuuden poistosta muodostuvia kustannuksia arvioitaessa on käytetty Piipsanojan yläosan ojitussyhteisön ja Neova Oy:n esittämiä laskelmia työn kustannuksista aina sen mukaisesti, kun aluehallintovirasto on arvioinut kustannusten suuruutta edellisissä kappaleissa kerrotun mukaisesti ottaen huomioon muun muassa aiemmat kunnostusajankohdat, esitetyt valokuvamateriaalit alueilta ja mitä hakija ja asianosaiset ovat esittäneet. Laskelmat on myös esitetty ratkaisukohdassa eri ojien osalta eriteltyinä. Lietteenpoiston, ja kasvillisuuden poistokustannukset on arvioitu erikseen. Lisäksi kustannusarviointiin on lisätty yleiskustannuksia.

Edellä mainituilla perusteilla aluehallintovirasto hyväksyy selvityksen ja esityksen vain osittain ja määrää Neovan Oy:n osallistumaan kunnostuskustannuksiin Piipsanojan, Polviojan, Pitkäperänojan ja Kotaojan osalta.

Piipsanojaa koskee päätöksessä nro 54/2015/1 määrätty velvoite pitää ojaa kunnossa niin, ettei vesien johtamisesta aiheudu liettymistä tai vetymishaittaa. Hakija on esittänyt Piipsanojan yläosalla tehdyt kunnostustoimenpidekohteet vuonna 2017. Toimintaa on kuitenkin ollut vielä vuonna 2019, jonka jälkeen alueet ovat olleet jälkihoitovaiheessa. Hakija ei ole esittänyt asiakirjoja tai dokumentointia vuoden 2017 jälkeen tehdyistä kunnostustoimenpiteistä Piipsanojan yläosan osalta, eikä ha-

kija ole myöskään tässä hakemusasiasassa itse selvityksissä esittänyt mitään kunnostuskustannuksiin osallistumisesta Piipsanojan osalta. Piipsanoja on kuitenkin ollut se pääväylä, jota pitkin turvetuotantoalueen valumavedet on Pyhäjoen valuma-alueella johdettu, minkä vuoksi hakija veloitetaan osallistumaan myös Piipsanojan osalta kunnostuskustannuksiin ratkaisuosassa esitetyn mukaisesti. Piipsanojan osalta lietteen poiston kustannukset ovat 2 720 euroa ja kasvillisuuden poiston kustannus on 1 275 euroa. Kasvillisuuden poiston kustannukset on arvioitu suuremmiksi kuin muissa ojissa tässä edellä mainituilla perusteilla.

Hakija on itse esittänyt osallistuvansa kunnostuskustannuksiin Polviojan osalta vain osittain, siitä syystä, että ojitusyhteisö oli ehtinyt poistaa liettettä ja tehdä raivauksia ennen Neova Oy:n suunnittelemien mittausten suorittamista. Tältä osin aluehallintovirasto katsoo, että Neova Oy:n on kunnostuskustannuksiin kuitenkin osallistuttava, vaikka ne olisi jo toteutettu. Neova Oy on todennut selvityksessään, että Polviojan loppuosa oli pahasti pusikoitunut. Polviojan osalta lietteen poiston kustannukset ovat 4 480 euroa ja kasvillisuuden poiston kustannus on 840 euroa. Kasvillisuuden osalta kunnostettavaa osuutta on aluehallintoviraston näkemyksen lyhyemmällä matkalla kuin lietteen poiston tarvetta.

Kotaojan ja Pitkänperänojan osalta aluehallintovirasto on määrännyt hakijan osallistumaan kunnostuskustannuksiin, koska viimeisimmät kunnostustoimenpiteet on hakijan esittämän selvityksen mukaan tehty Kotaojalla vuonna 2018 ja Pitkänperänojaalla vuonna 2013 ja sen jälkeenkin on ojien valuma-alueille ollut käytössä olevaa tai kasvittumatonta, käytöstä poistunutta turvetuotantoaluetta. Pitkänperänojan osalta on arvioitu lietteen poistokustannusten olevan 1 232 euroa ja kasvillisuuden poistokustannusten olevan 385 euroa. Kotaojan lietteen poiston kustannuksiksi on arvioitu 3 500 euroa. Kasvillisuuden poiston tarvetta ei ole arvioitu olevan Kotaojassa. Yleiskustannukset sisältävät muun ohessa koneiden siirtokustannukset.

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

1. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja 2. Haapaveden ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisusta ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

4. Piipsanojan yläosan ojitusyhteisö Eteläniemi A&E Oy

Aluehallintovirasto on velvoittanut Neova Oy:n Piipsanojan liettymien poistoon ratkaisusta ja sen perusteluista ilmenevällä tavalla. Neova Oy ei ole hyödynsaaja muuhun maankäyttöön liittyvässä peruskuivatushankkeessa, eikä siten velvollinen osallistumaan siitä aiheutuviin kustannuksiin muutoin kuin turvetuotannosta aiheutuneiden liettymien ja laskuojien kasvillisuuden poiston osuudella.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston Piipsannevan ympäristölupapäätöksen nro 54/2015/1 lupamääräyksen 12 mukainen Piipsanojan maas-totarkastus on pidetty ja 4.10.2019 päivätyn tarkastuspöytäkirjan mu-kaan kunnostustoimia Piipsanojan uomassa on tehty vuonna 2017 si-ten, että paaluvälillä 53+00–84+50 ojaa on tarpeen mukaisesti aukaistu ja tukkopaikat siivottu.

Asiaan ei myöskään vaikuta aiempien ojitussyhteisöjen ojituspäätök-sessä määrätyt velvoitteet. Aluehallintovirasto antaa ratkaisun vain pää-töksen 28/2022 määräyksen 5 mukaisesta selvityksestä pääasiaratkai-sun ja sen perusteluiden mukaisesti.

6. Keskitalon Tila Oy

Muistuttajan vaatimukseen Neova Oy:n osuudesta Piipsanojan yläosan peruskuivatushankkeen kustannuksiin aluehallintovirasto viittaa edellä Piipsanojan yläosan ojitussyhteisön muistutukseen antamaansa vastauk-seen.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston Piipsannevan ympäristölupapää-töksen nro 54/2015/1 lupamääräyksen 12 mukainen Piipsanojan maas-totarkastus pidetty ja 4.10.2019 päivätyn tarkastuspöytäkirjan mukaan kunnostustoimia Piipsanojan uomassa on tehty vuonna 2017 siten, että paaluvälillä 53+00–84+50 ojaa on tarpeen mukaisesti aukaistu ja tukko-paikat siivottu.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

54 §, 90 §, 94 § 1 ja 3 momentti

KÄSITTELYMAKSU

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 2 442 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelu-keskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Valtioneuvoston asetuksen (201/2022) maksutaulukon kohdan 7. mu-kaisesti jos kysymyksessä on lupapäätöksen edellyttämän selvityksen

käsittely, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 66 euroa/h. Asian käsittelyyn on kulunut 37 tuntia, joten perittävä maksu on siten 2 442 euroa.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2022 (201/2022)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2024 (1171/2023) 8 §

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Päätös tiedoksi sähköpostitse

Haapaveden kaupunki

Haapaveden kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen
Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut

Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa ja sanomalehdessä

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lupaviranomaisen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi>.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Haapaveden kaupungin verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Haapavesi -nimisessä sanomalehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Seija Schroderus-Härkönen

Helena Moilanen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Seija Schroderus-Härkönen ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Helena Moilanen.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 688 tai 0295 016 000.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liite

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **12.6.2024**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittää luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuussa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja PSAVI/15650/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/15650/2022 har godkänts elektroniskt

Moilanen Helena 03.05.2024 08:11

Schroderus-Härkönen Seija 03.05.2024 09:46